

Mikael Berglund vet hur man håller sträckbänken varm

Även Mikael Berglunds fjärde roman handlar om mänskliga relationer. Det slängs mycket käft i ”Slask”, konstaterar Ingrid Elam.

De blir vänner när de är fem. Melvin ska låna mjölk av Hannahs mamma. Där leker grannflickan Mika i trädgården och Melvin ser genast att hon och Hannah inte drar jämt. Han blir bjuden på broccoligratäng och tuggar artigt fast det är uräckligt.

Så går de tre redan andra året på gymnasiet, Hannah är på väg att göra slut med Melvin, de har varit ihop i flera år, men nu vill hon pröva någon ny. Melvin sörjer bakom en tuff fasad, Mika iakttar och väntar.

Det är Melvin som berättar i Mikael Berglunds fjärde roman ”Slask”. Den utspelar sig nära en norrländsk kuststad som liknar Skellefteå. Det är vår, melodifestival på tv, snön slaskar men högre upp går det fortfarande att åka snowboard. Under Melvin håller skaren på att brista och han minns skärvor av sin uppväxt medan han försöker hantera nuet. Vi som läser honom vet mindre än han, men ser och förstår så småningom sådant han i det längsta blundar för. Som att Mika är adopterad från Korea och att Hannah och Melvin ofta har varit dåliga kamrater.

Mikael Berglunds romaner har hittills utspelat sig på olika tidsplan mellan 1600-tal och framtid, men var och när han än förlägger sina historier handlar de om relationer, om spänningar mellan människor, om allt det som aldrig uttalas men som alla vet finns. I ”Slask” växer insikten om att det som gömts under ytan växer till en böld som när som helst kan spricka. Jag läser romanen på helspänn och hoppas att Melvin ska komma på fast mark innan det är försent. Berglund vet att hålla sträckbänken varm.

Det är språket som sätter gränser för Melvins värld – hans eget och hans vänners råa, raka språk där orden gör allt för att hålla känslor på avstånd. ”Du är bara en fåtölj för mig” säger Hannah till Melvin, som svarar ”du sitter ju inte ens på mig längre”. ”Gör inget dumt förrän vi pratat”, säger Mika men de pratar aldrig, de slänger bara käft.

Ett mönster framträder där några sitter tryggt i medelklassvillan med Volvo, hund och broccoli till middag, medan andra, som Melvin, söker ett bättre hem hos andra. Mika är född hemlös och försöker överleva i en värld där rasismen är så inbyggd att bara den som utsätts känner av den. Rollfördelningen i kamratgänget följer mönstret och ifrågasätts aldrig, när Melvin förlorar Hannah faller han också från den position hon gett honom och hos den längst ner i hackordningen växer raseriet.

Berglund fångar skickligt ungdomlig jargong och livsstil in på bara kroppsspråket, han vet hur nyförälskade brer ut sig i en soffa eller ett bilsäte. Men ”Slask” är något mer än en uppväxtskildring: Bilden av ett samhälle växer fram, slitet, med lämningar efter nedlagda industrier. Vårdlinjen drar flest elever men i det sociala spelet saknas omvårdnad. Hannahs föräldrar bjuder gärna på middag men när något verkligt allvarligt inträffar har de inget stöd att ge.

De har alla, vuxna som unga, levt dag för dag, lätt och obekymrat om de varningssignaler som blinkat längs vägen. Tills plötsligt en tanklös handling förvandlas till övergrepp och någon måste ta ansvar för det.